

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 7876
IEȘIRE	
Ziua 09	Luna 12
	20 22

Expunere de motive

privind necesitatea protecției emblemei „Crucei Roșii” prin mijloace de drept penal

Emblema și denumirea de „Cruce Roșie” prezintă însușiri probatorii admise în toată lumea, folosirea lor făcându-se cu garanția instituției mondiale a Crucii Roșii, care este singura îndreptățită să autorizeze această folosire.

Folosirea fără autorizare a emblemei sau denumirii de „Cruce Roșie” constituie în materialitatea sa o alterare de adevăr, făcând să se creadă că lucrurile prezentate pe nedrept, sub emblema sau denumirea de „Cruce Roșie” ar avea în mod real garanția pe care o implică această denumire/emblemă. Așadar, considerăm că folosirea emblemei sau denumirii prezintă pericol social, aducând atingere încrederii pe care publicul o acordă diferitelor produse sau servicii care poartă această denumire/emblemă și constituie, în același timp, o sursă de pagube materiale atât pentru cei care au dreptul să folosească această denumire/emblemă, cât și pentru cei care sunt victime ale acestui fals.

Fiindcă legea penală nu incriminează, pe timp de pace, această infracțiune, însușirile probatorii, pe care le au denumirea/emblema atunci când sunt folosite în mod licit, își pierd valoarea și nu se mai bucură de încrederea publică, fiindcă nu există nicio garanție că denumirea/emblema este folosită în mod corect.

De asemenea, din Codul Penal a fost abrogată și varianta agravată a infracțiunii de fals prin folosirea emblemei de Cruce Roșie, care constituia folosirea emblemei *pe timp de război*. Agravanta se explică prin aceea că pe timp de război rolul și activitatea Crucii Roșii capătă o amploare deosebită, intervenția sa trecând dincolo de zona operațiunilor militare, pentru a ajuta opera de ajutorare a răniților, refugiaților, prizonierilor etc. întrucât garantarea emblemei și denumirii sale asigură realizarea acestei dificile și vaste operațiuni umanitare.

Mai mult, varianta agravantă din infracțiunea abrogată nu trebuie confundată cu infracțiunea din vechiul Cod penal de la art. 351, reglementată acum prin art. 437, care are alt obiect juridic și constă în folosirea fără drept emblemei sau denumirii de Cruce Roșie în legătură cu *operațiunile militare (sens mai restrâns decât „in timp de război”, care potrivit art. 185 din CP înseamnă durata stării de mobilizare a forțelor armate sau durata stării de război), deci să fie determinată de operațiile pe care le execută forțele armate (ex: transportul de trupe, aprovizionarea armatei, ocuparea de obiective militare)*. Mai precis, înseamnă

folosirea emblemei/denumirii pentru camuflarea unor operațiuni militare, cum ar fi transportul rapid de trupe în vehicule care poartă emblema Crucii Roșii, organizarea unor depozite de muniții și armament în clădiri care poartă această emblemă.

Fată de problema primită în atenție, privitoare la lipsa de protecție a emblemei Crucii Roșii, în România, prin mijloace de drept penal, apreciem următoarele:

I. Legislația actuală:

Folosirea emblemei și denumirii de „Crucea Roșie” și a celor asimilate acesteia este guvernată în legislația română de nivel primar în art. 437 Cod Penal și prin Legea nr. 139/29 decembrie 1995 a Societății Naționale de Cruce Roșie din România, cu modificările și completările ulterioare (în continuare *Legea*).

Potrivit art. 437 Cod Penal, *„Folosirea, fără drept, în timp de război sau pe durata stării de asediu, în legătură cu operațiunile militare, a emblemei ori denumirii de „Crucea Roșie” sau a celor asimilate acesteia se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.”*

În art. 4 din *Lege* se definește emblema SNCRR adoptată la 4 iulie 1876, care este reprodusă în Anexa care face parte din *Lege*. În art. 5 se arată că emblema, *ca semn indicativ*, se folosește în timp de pace de către SNCRR în timpul manifestărilor sau al campaniilor pentru colecta de fonduri, de către terțe persoane juridice asociate la acțiuni de aceeași natură, pe mijloacele de transport și de către posturile de prim-ajutor destinate exclusiv îngrijirii gratuite. Aceasta numai cu autorizație emisă de către SNCRR. În timp de conflict armat, emblema se folosește exclusiv de către SNCRR.

Spre deosebire, potrivit art. 6 din *Lege*, emblema, *ca semn protector*, se poate folosi în timp de pace exclusiv de către SNCRR, iar în timp de război de către serviciile sanitare ale forțelor armate, SNCRR, spitalele civile recunoscute și autorizate, precum și alte societăți de ajutor voluntar. În aceste cazuri, autorizarea folosirii se face de către Guvernul României.

Se observă însă că, în timp ce art. 6 din *Lege* are o sancțiune pentru situația nerespectării sale, respectiv art. 437 Cod Penal, art. 5 din *Lege* nu beneficiază de o asemenea sancțiune. Cu alte cuvinte, singurul mod în care SNCRR ar putea sancționa folosirea ilegală a emblemei sale pe timp de pace ar fi o acțiune civilă, în măsura în care poate dovedi prejudicii concrete cauzate

de o asemenea folosire. Or, o asemenea sancțiune nu este efectivă față de multitudinea de încălcări punctuale ale normei, realizate în special în scopuri comerciale.

II. Obligațiile internaționale ale României:

Folosirea emblemei Crucii Roșii și a celor asimilate este guvernată de:

- art. 38-54 din Prima Convenție de la Geneva din 1949;
- art. 41-45 din A Doua Convenție de la Geneva din 1949;
- art. 18-21 și Anexa I din A Patra Convenție de la Geneva din 1949;
- art. 8, 38, 85 și Anexa I din Protocolul Adițional I din 1977, cu modificările din 1993;
- Protocolul Adițional II și Protocolul Adițional III din 1977 și, respectiv 2005.

Potrivit acestor instrumente de drept internațional, la care România este parte, și care impun obligații internaționale *erga omnes* asupra acesteia, având în vedere că se referă la probleme de drept internațional umanitar și drepturile omului, România este obligată să protejeze și să facă exclusivă folosirea emblemei Crucii Roșii nu doar în timp de război, ci și în timp de pace.

Exemplificăm:

A). Art. 53-54 din Prima Convenție de la Geneva din 1949: "[...] Utilizarea de către indivizi, societăți, firme sau companii fie publice sau private, altele decât cele îndreptățite la aceasta conform prezentei Convenții, a emblemei sau denumirii „Crucea Roșie” sau „Crucea de la Geneva” sau a oricărui însemn sau denumire care constituie o imitație a acestora, *indiferent de obiectul acestei folosiri*, și indiferent de data adoptării sale, *vor fi interzise permanent*. [...] Înaltele Părți Contractante, *dacă legislația lor nu este deja adecvată, vor lua măsurile necesare pentru prevenirea și reprimarea, în orice condiții, a abuzurilor la care se face referire în art. 53*".

B). Art. 45 din A Doua Convenție de la Geneva din 1949: "Înaltele Părți Contractante, dacă legislația lor nu este deja adecvată, vor lua măsurile necesare pentru prevenirea și reprimarea, în orice condiții, a oricărui abuz al semnelor distinctive prevăzute în art. 43."

C). Art. 38 din Protocolul Adițional I din 1977: "Este interzisă folosirea improprie a emblemei distinctive a Crucii Roșii, semilunei roșii sau leului și soarelui roșii sau a altor embleme, semne sau semnale prevăzute de Convenții sau de acest Protocol. [...]"

Având în vedere cele de mai sus, se constată că România își îndeplinește, în prezent, numai parțial obligațiile internaționale de protecție și limitare a folosirii emblemelor și denumirilor distinctive ale Crucii Roșii. Prin apărarea folosirii în mod licit a emblemei și denumirii de „Cruce Roșie” se asigură încrederea în acțiunile organizațiilor de Cruce Roșie, încredere deosebit de necesară, mai ales pe timp de pace pentru că așa se pot preveni repercusiunile ce pot apărea asupra răniților, bolnavilor, medicilor. Activitatea Crucii Roșii constituie, deci, o valoare socială adiacentă pe care legea penală ar trebui să o apere în sfera valorii sociale principale a capacității de apărare a țării.

Menționăm că această situație a apărut după reforma Codului Penal, prin abrogarea Codului Penal din 1969, care cuprindea normele sancționatoare necesare.

Soluția legislativă propusă este modificarea și completarea Codului Penal, astfel că la art. 437, să fie sancționată și folosirea ilegală a emblemei Crucii Roșii pe timp de pace, desigur cu o sancțiune diferențiată față de folosirea ilegală pe timp de război.

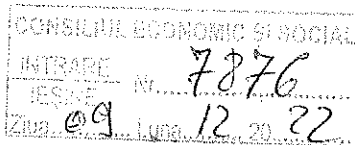
Față de cele prezentate mai sus, vă propunem spre dezbateră și aprobare prezenta inițiativă legislativă.

Inițiator:

Florin-Alexandru ALEXE,

Deputat PNL

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	MOISIN RADU-MARIN	PNL	
2	Bota Călin Ioan	PNL	
3	OZMEU Oana-Elenciana	PNL	
4	Bucur Cosmina	PNL	
5	ATANASIU OMIU VALERIU	PNL	
6	COZMA ADRIAN	PNL	
7	VARELA GEAN AUREL	PNL	
8	VEEREN CRISTINA	PNL	
9	Cupone Ioan	PNL	
10	Cedre Verba-Amel	PNL	
11	KISS JANIAS	PNL	
12	Leoreanca Laurentiu Dan	PNL	
13	MARESCU DUMITRU	PNL	
14	Făgărășian Valentin	PNL	
15	MĂCULETA SOPIN	PNL	
16	MARIA STOIAN	PNL	
17	GURGHEA NICOLAE	PNL	
18	ROSCA MIRCEA	PNL	
19	Ștefanu Gigel	PNL	
20	Chiriac Diana	PNL	
21	Kaluce Turzau	PNL	
22	Dumitru Florian Eusebiu	PNL	

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Parlamentul României adoptă prezenta Lege

Articol unic. - Articolul 437 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial 510 din 24 iulie 2009, se modifică și se completează, având cu următorul cuprins:

„Art. 437: Folosirea emblemei „Crucea Roșie”

(1) Folosirea, fără drept, în timp de pace a emblemei sau a denumirii Crucii Roșii ori a unei embleme sau denumiri asimilate acesteia, precum și folosirea oricărui semn sau oricărei denumiri “Crucea Roșie” care constituie o imitație a unei asemenea embleme ori denumiri se pedepsește cu închisoare de la doua la 18 luni sau amenda.

(2) Folosirea, fără drept, în timp de război sau pe durata stării de asediu, în legătură cu operațiunile militare, a emblemei sau a denumirii Crucii Roșii ori a unei embleme sau denumiri asimilate acesteia, precum și folosirea oricărui semn sau oricărei denumiri care constituie o imitație a unei asemenea embleme ori denumiri se pedepsește cu închisoarea de la un an la 5 ani.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Președintele Camerei Deputaților
Ion-Marcel Ciolacu

p. Președintele Senatului
Alina-Ștefania Gorghiu